

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	13
----------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Βασικές έννοιες, ορισμοί και συσχετίσεις

1.1. Έννοιες - Ορισμοί. Γενικά	19
1.2. Ορισμοί των επιμέρους εννοιών	20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Τομείς της φιλοσοφικής σκέψης

2.1. Σύντομη, γενική αναφορά στους φιλοσοφικούς κλάδους.....	25
2.2. Η φιλοσοφία της επιστήμης και η φιλοσοφία της τεχνολογίας. Γενικά	27
2.2.1. Η φιλοσοφία της επιστήμης	27
2.2.2. Η σχέση επιστήμης και τεχνολογίας και η φιλοσοφία της τεχνολογίας. Γενικά	32
2.2.3. Η σχέση της φιλοσοφίας της επιστήμης και της φιλοσοφίας της τεχνολογίας με την επιστήμη και την τεχνολογία. Γενικά	34

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Βασικά στοιχεία γνωσιοθεωρίας και φιλοσοφίας της επιστήμης και της τεχνολογίας

3.1. Το αντικείμενο της γνώσης	37
3.1.1. Ο ιδεαλισμός	37
3.1.2. Ο ρεαλισμός	41
3.1.3. Η φαινομενολογία	42
3.1.4. Η φύση του αντικειμένου της γνώσης και οι αρχές του κόσμου	43
3.2. Έννοιες, κατηγορίες και η ουσία της γνώσης	44
3.3. Θεωρήσεις του φυσικού κόσμου - Θεωρίες της γνώσης	45
3.4. Πηγές της γνώσης. Γενικά	49
3.5. Οι βασικές μέθοδοι της γνώσης	51
3.6. Βασικά ζητήματα της φιλοσοφίας της τεχνολογίας	53

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Φιλοσοφία, επιστήμη και τεχνολογία στην αρχαία Ελλάδα. Σύντομη θεώρηση και συσχέτισή τους

4.1. Η συνύφανση φιλοσοφίας και επιστήμης στους Προσωκρατικούς	55
--	----

4.2. Τεχνικά επιτεύγματα στην αρχαιότητα και το «πρωτείο» της τεχνολογίας στην εποχή των Προσωκρατικών	57
4.2.1. Τεχνικά επιτεύγματα στη μυθολογική, στην αρχαϊκή και στην κλασική εποχή	57
4.2.2. Το γονιμοποιητικό «πρωτείο» της προσωκρατικής τεχνολογίας	59
4.3. Ο σοφιστικός σκεπτικισμός και σχετικισμός	60
4.4. Η σωκρατική-πλατωνική φιλοσοφία και η αριστοτελική οντολογία και σκέψη	61
4.4.1. Η σωκρατική και η πλατωνική φιλοσοφία	61
4.4.2. Η αριστοτελική οντολογία και σκέψη	64

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Φιλοσοφία, επιστήμη και τεχνολογία κατά την ελληνοιστική εποχή. Μια σύντομη θεώρηση και συσχέτισή τους

5.1. Επικουρισμός, Σκεπτικισμός, Στωικισμός	67
5.2. Τεχνολογικά επιτεύγματα της ελληνοιστικής περιόδου	71

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Φιλοσοφία, επιστήμη και τεχνολογία στους Νέους Χρόνους και το Διαφωτισμό. Γενικές θεωρήσεις και συσχετίσεις

6.1. Η εισαγωγή στους Νέους Χρόνους: Από το Μεσαίωνα στην Αναγέννηση και τη νεότερη εποχή	73
6.2. Μηχανιστική κοσμοαντίληψη και επιστημονική επανάσταση	75
6.2.1. Η μηχανιστική κοσμοαντίληψη	75
6.2.2. Η επιστημονική επανάσταση του 17ου αιώνα	77
6.3. Οι ορθολογιστές	80
6.4. Οι εμπειριστές	85
6.5. Ορθολογισμός και εμπειρισμός: Οι γνωσιολογικές τους συσχετίσεις	89
6.6. Η πνευματική κίνηση του Διαφωτισμού	91
6.6.1. Τα κύρια χαρακτηριστικά του Διαφωτισμού	91
6.6.2. Η καντιανή φιλοσοφία: Γνωσιοθεωρία και ηθική	94
6.6.3. Η κριτική θεώρηση του Διαφωτισμού	96

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Η επιστήμη στη σύγχρονη εποχή. Εισαγωγή στη φιλοσοφική της θεώρηση

7.1. Ο θετικισμός του Κοντ	101
7.2. Η ιδεαλιστική και η υλιστική διαλεκτική θεώρηση των φυσικών επιστημών στον Χέγκελ και στον Μαρξ, αντίστοιχα	104
7.3. Ο θετικισμός του Μαχ	106

7.4. Από την κλασική στη σύγχρονη φυσική	108
7.5. Συμβατισμός, λογικός θετικισμός και αναλυτική φιλοσοφία	112
7.6. Ορθολογικές και μη ορθολογικές πηγές της επιστημονικής γνώσης και η χρήση επιστημονικών μοντέλων	116
7.7. Ορθολογικότητα και ρεαλισμός. Πόπερ, και η αρχή της διαψευσιμότητας ..	121
7.8. Ο επιστημονικός ρεαλισμός	123
7.9. Ο μετα-μεταφυσικός επιστημονικός ρεαλισμός	126
7.10. Μετανεωτερικές θεωρήσεις της επιστήμης και της τεχνολογίας	130

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Σύγχρονη τεχνοεπιστήμη και στοιχεία φιλοσοφικής της θεώρησης

8.1. Τεχνολογική ανάπτυξη, νέες τεχνολογίες και τεχνοεπιστήμη	133
8.2. Η «σταυρογονιμοποίηση» επιστήμης και τεχνολογίας	135
8.3. Η χαϊντεγκεριανή θεώρηση της νεωτερικής τεχνικής	136
8.4. Τεχνοεπιστήμη και εξουσία	142

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: Φυσικές επιστήμες, τεχνολογία και η ηθική τους θεώρηση

9.1. Επιστήμη, επιστημονισμός και τεχνοκρατία	145
9.2. Σύντομη αναφορά σε κάποια χαρακτηριστικά ρεύματα σκέψης.....	147
9.3. Η διερεύνηση του προβλήματος στη βάση του ηθικού ρεαλισμού	150
9.4. Είδη προβλημάτων που απασχολούν την ηθική της επιστήμης και της τεχνολογίας	154
9.5. Η αναζήτηση της ενότητας της επιστήμης, της τεχνολογίας και της φιλοσοφίας	157

Βιβλιογραφία	161
---------------------------	-----